

Un punt

—Una història de 700 anys—

La Generalitat té llurs orígens en les comissions nomenades per les Corts de Catalunya des de finals del segle XIII, per tal de procedir a la recaptació dels seus tributs, que eren votats, i de vetllar per l'execució dels seus acords. En temps de Pere el Cerimoniós (1359), aquestes comissions passaren a constituir un organisme estable —la Diputació de les Corts—, que tenia jurisdicció sobre tot el Principat, el Rosselló i la Cerdanya.

Les atribucions de la Generalitat s'anaren precisant amb el temps. Així, en el segle XV, les crisis del Principat varen contribuir a que s'accentués el seu paper polític, tot assumint la representació de Catalunya fins i tot davant els reis. Les reformes de Ferran El Catòlic, després, reduïren aquestes atribucions a un nivell administratiu. L'any 1640, Felip V aconseguí minar, en part, l'autonomia catalana i la Generalitat esdevingué un organisme sense poder de decisió, en retallar-se llurs influències polítiques. I el 1716, Felip V suprimí totes les institucions autonomistes catalanes, entre elles la Generalitat.

Amb la II República, la Generalitat va renèixer. El 12 d'abril del 1931,

Francesc Macià, un dels fundadors de l'Esquerra Republicana de Catalunya, proclamà la República Catalana com a estat integrant de la Federació Ibèrica. El govern provisional de Madrid establí un pacte, mitjançant el qual el règim instaurat a Catalunya s'anomenaria Generalitat de Catalunya. La seva forma legal es definí, primer, en l'Estatut de Núria (1931), i després en el del 1932. Segons aquest, la Generalitat "és un òrgan rector de Catalunya, amb un president, un Parlament i un Consell Executiu". L'"avi" Macià fou confirmat, aleshores, president de la Generalitat. Després de la seva mort, ocorreguda el 25 de desembre del 33, Lluís Companys el substituï.

L'octubre del 34, després de la proclamació de l'Estat Català per Companys, el govern de Madrid suspengué les funcions del Parlament català, nomenà un governador general i revisà el règim d'autonomia de Catalunya. La victòria de les esquerres (febrer del 36) restablí la Generalitat. I l'any 1938, Franco publicà la llei de derogació de l'Estatut de Catalunya, en la qual es començava per abolir la Generalitat.

"Som conscients que la Generalitat autèntica. No és pas una meta, sinó un cratització de les institucions catalanes perquè el poble pugui manifestar que començar..."

Amb aquestes encertades paraules passat divendres, en un article-editorial després que el Consell de Ministres del 29 de setembre, dijous, dia històric

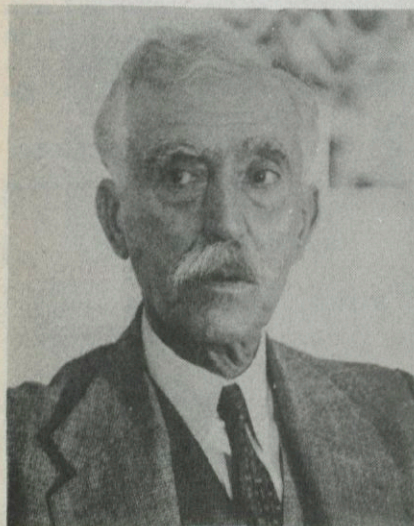
I afegia: "Cal fer honor als patriotes ser fidels a llurs idees. Cal mantenir la Generalitat. Cal, en definitiva, que la sobirania va al poble..."

QUELCOM INDESTRUCTIBLE

En efecte, és impossible, pel que de lluites, anhels i emocions del poble de l'autèntic ser històric i polític, ha dament arriscada! La feixuguesa i quelcom que la història ha demostrat hi ha tot un poble. Han estat els que ocupat els llocs d'avantguarda en la doncs, han d'ésser els llores de la

EL PAPER DEL REI

Per altra banda, seria pecar d'ingratitude gran amic de Catalunya, que ha jugat Carles de Borbón. El rei, com ha estat el primer cap d'Estat en la història del que significa Catalunya. Àdhuc seria impossible el pas de la Generalitat..."

Any 1938.- (5 d'abril) El general Franco promulga un decret anul·lant l'Estatut de Catalunya.

Any 1940.- (13 d'agost) Lluís Companys és detingut a França, a la Gestapo, lliurat al govern de Madrid i traslladat a Barcelona. (19 d'octubre) El president Companys és afusellat al castell de Montjuïc. Josep Irla, vice-president de la Generalitat, es fa càrrec de la Generalitat.

Any 1952.- Josep Irla delega les funcions de president en Tarradellas.

Any 1954.- (Juliol) Josep Irla